

Şehirici Telefon Hizmetlerinde Şebekenin Rolü

Yazan
Bülent YAŞARG&
Y. Müh.
PTT

Bir şehirde, yaşayan fertlerin ve hizmet gören Müesseselerin o şehir dahilinde birbirleriyle konuşmalarını (bu konuşmalara lokal konuşmalar "denilir) temin gayesi ile tesis edilerek işletilen telefon sistemlerine Şehirici telefon sistemleri tabir edilir.

• İl .Böyle bir sistem, santral + şebeke olmak üzere başlıca iki önemli ve birbirinden farklı tesisin kombine kurulması suretile meydana gelir.

Bugün, bir şehirici telefon sisteminin fertlerin ve Müesseselerin çeşitli faaliyetlerinde nasıl hayatî bir rol oynadığı herkezce bilinmektedir. Bu jVolün mezkûr faaliyetlere etkisi, haberleşme faktörleri denilen emniyet, sür'at ve intizam gibi /üç ana faktörün sistemde gerçekleştirilme derecesi ile, doğru orantılıdır.

t Bilhassa büyük şehirlerimizde gelişmekte bulunan otomatik telefon sistemlerle yapılan hizmette, yukarıda sözü edilen haberleşme faktörlerinin santral ve şebeke tesislerimizde ne şekilde gerçekleştirildiğini gözden geçirelim :

Şehirici otomatik telefon sistemlerimizde, santrallara ait teçhizat, PTT İdaresince halen dış firmalara ihale edilmekte ve kurdurulmaktadır. Bu ihalelerde santral teçhizatı, telefon tekniği gelişmeleri gözönünde tutularak temin edildiğinden, işletilmesi yönünden de montajı yapıldığı binalarda atmosferik ve insan etkilerine karşı korunması da sağlandığından, santral işletmeciliği daha;ıyl. organize edildiği takdirde; şehirici konuşmalarında santral bakımından haberleşme faktörlerinin istenilen şekilde gerçekleştirilmesinde bir zorlukla karşılaşılmamaktadır.

FakatsisTtemiri diğer önemli tesisi olan ve bir >şehirde bu maksatla yapılan yatırımın en az % '60 m teşkil eden ve santralin aksine şehir sathına yayılmış, atmosferik ve insan etkilerine daimî surette maruz bulunan şebekelerin, inşaat ve işletmeciliğinde ise, haberleşme faktörlerini istenilen şekilde "gerçekleştirebilmek çok zordur.

•" Filvaki, şehirici, telefon sisteminin yalnız bir kısmını teşkil eden santralların temin ve işletilmesi ne kadar mükemmel olursa olsun, böyle bir santralin numaralarının şehir dahilinde lüzumlu teknik ve işletme karakterini haiz bir şebeke vasıtasile dağıtımı yapılamadığı müddetçe, sis-

temde istenilen haberleşme faktörlerini gerçekleştirmek, dolayisile fert ve müesseselerce beklenen telefon hizmetini görebilmek mümkün olamayacaktır.

Bir telefon sistemi üzerinde şebekenin yukarıda belirtilen bu önemli rolünü şu eşit örneklerle de açıklamak yerinde olacaktır:

Bir şehirin elektrik santrali ne kadar modern, elektrik üretimi ne kadar fazla veya bir şehir için temin edilen su kaynakları ne kadar elverişli olursa olsun, o şehir dahilinde gerekli teknik ve işletme şartlarını haiz bir elektrik veya su şebekesi tesis edilememiş ise, abonelerin istenildiği gibi elektrik ve su imkânlarından faydalandırılması kabil olamaz. Bilhassa örnek gösterilen bu şebekelerle bir telefon şebekesi arasındaki mühim farklardan biri de, abonelerin yetersiz elektrik ve su şebekelerinde husule gelecek kaçaklardan ve gerilim düşmelerinden pek farkında olamayacakları, olsalar dahi yine faaliyetlerini az çok yürütebilecekleridir. Halbuki çok zayıf elektrik akımı ile çalışan telefon abonelelerinin, şebekelerinde husule gelecek cüz'i bir gerilim düşmesi, abone nezdindeki telefon aparatının çalışmasına engel olacak ve binnetice abone ile müessese arasında derhal anlaşmazlığa sebebiyet verecektir.

O halde şehirici telefon sistemlerimizde bugün için üzeriüde önemle durulması gereken husus, dış firmalara kurdurulan santralların numaralarını istenilen mükemmeliyette dağıtılabilecek şebeke tesislerinin de inşası ve işletilmesi olacaktır.

Telefon tesis ve işletmediğini tekelinde bulundurulan PTT İdaresi, halen şebeke tesislerini bünyesinde yetiştirdiği teknik elemanları marifetile ve yalnız kabloları hariç, diğer malzemesini iç piyasadan temin suretile inşa etmektedir.

Memleketimizin bugün imkânları muvacehesinde şebeke tesislerini kurmak ve işletmekte büyük engellerin mevcut olmaması memnuniyeti mucip bulunmakla beraber, bu imkânların istenilen şekilde değertendirilememesi ye organize edilememiş bulunması yapılmakta olan şebeke inşaat ve işletmeciliğini değil geleceğin daha modern, bugünün mevcut santralını dahi lâyıkı veçhile şehir içinde dağıtmayı ve çalıştırmayı yeterli kılamayacaktır.

Halen PTT idaresinin yapmakta olduğu Şebeke inŐaatına ve iŐletmesine bir göz atılırsa, çalıŐmaların bugünün Őartlarına elverişli bir organizasyondan mahrum yürütüldüğü, Şebeke inşaat ve işletme standartlarının yeterli olmadığı, teknik elemanların miktar ve kalite bakımlarından kifayetsiz olduğu, inŐaata ileri teknik teçhizat ve vasıtaların sokulamadığı, iŐletmede halk ile münasebetlerin iyi tanzim edilemediği müŐahade olunur.

Yukarıda sayılan bu eksiklikler muvacehesinde, mevcut ve yapılmakta olan Şebekelerin Őehiri telefon sistemlerindeki önemli rolünü ifa edemeyeceği aŐikrdır.

Yirminci asrın ikinci yarısında ileri memleketlerin haberleşme sahasında sür'atle yol aldığı ve mevzuu bahis Şebeke problemlerini hallettiği bir zamanda, Memleketimiz sathmda Őehiri te-

lefon hizmetini daha fazla zaman kaybına fırsat vermeden gerçekleştirmek iabetmektedir.

Devlet Kalkınma plnının birinci beŐ* yıllık devresinde, tesblt edilen kıymetlerine göre, yıldı ortalama 60.000 hatlık bir Şebekenin tesisi gerekmektedir. Plnda geçen iki yıllık tatbikat sonunda yılda ortalama 20.000 hatlık bir Şebeke tesis edilebilmiŐtir. Bu durumda inşa edilemiyen fark miktarların ilerikl yıllar yapımlarına eklenmek mecburiyetinde kalınacağı, dolayisile çalıŐmaların daha da zorlanacağı görülmektedir.

Őehiri telefon sistemlerinin tesis ve işletilmesi üzerinde büyük rol ve önemi bulunan Şebekelerin inşaat ve iŐletmeciliđinin sür'atle alınacak isabetli tedbirlerle ileri tekniğe kavuŐturulması ve Memleketimizde zayıf akım Őebekecililiđine lyık olduğu değerin verilmesi temennimizdir.

i

MÜHENDİS ARANIYOR

i

i

i

Bankamız teŐkilatında ahŐtırılmak üzere 4/10195 sayılı yevmiyeli personel talimatnamesine tabi kadrolara, iyi derecede İngilizce diline vakıf Elektrik Y. Mühendisi ve Mühendisleri alınacaktır.

i

i

i

i

i

İsteklilerin, hal tercümelerini havi bir dilekçe ile birlikte «Personel Őubesi Müdürlüğüne» müracaatları rica olunur.

Etibank Genel Müdürlüğü

ia*-Mc*****^

ELEMAN ARANIYOR

BirleŐmiŐ Milletler Sıni Kalkınma bölümüne yeterli teknik bilgiye sahip, iyi İngilizce bilir memurlar alınacaktır. İsteklilerin hal tercümeleri ile adreslerinin en kısa zamanda DıŐiŐleri Bakanlığı, II. İktisat Dairesi Genel Müdürlüğüne bdirilmesi rica olunur.

Dev. Pl. TeŐkilti

>ddd@s><s>@<s>dS>@dddSQ>dS^d&SQ><s^